

UZASADNIENIE

Utworzenie związku metropolitalnego w województwie pomorskim stało się możliwe dzięki wejściu w życie ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o związku metropolitalnym w województwie pomorskim (dalej jako Ustawa). Proces integracji jednostek samorządu lokalnego (gmin i powiatów) na Pomorzu ma długą i zaawansowaną instytucjonalnie historię. Policentryczność obszaru metropolitalnego w województwie pomorskim generuje szereg specyficznych i unikatowych w skali kraju wyzwań rozwojowych i zarządczych, co przekłada się na potrzebę ustanowienia odrębnych ram prawnych. Wzrost gospodarczy, generowanie innowacji i nowych miejsc pracy zależy od coraz mniejszej liczby miejsc na świecie, czyli od metropolii. Nie ulega wątpliwości, że metropolie stanowią także kolejny etap urbanizacji. Związek metropolitalny jest środkiem wiodącym do osiągnięcia głównych celów, tj. wzrostu konkurencyjności i możliwości rozwojowych Pomorza, poprzez zwiększenie sprawności działania oraz usprawnienie procesu wykonywania zadań publicznych przez gminy i powiaty zrzeszone w związku metropolitalnym. Celem powstania związku metropolitalnego jest usprawnienie procesu wykonywania zadań publicznych o charakterze samorządowym, lokalnym, w ściśle określonych obszarach tematycznych. Powstanie związku zmierza więc przede wszystkim do wzmocnienia systemu zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców metropolii. Nie wprowadza przy tym nowego szczebla w modelu samorządu terytorialnego, nie narusza układu terytorialnego - granic istniejących jednostek samorządu terytorialnego. Tworzy jedynie "strukturę zarządczo-koordynacyjną". W ramach regulacji ustawowych, związek metropolitalny prowadzi działalność, dysponując ustawowo określonymi zadaniami publicznymi i kompetencjami, służącymi ich realizacji. Zwiększa to skuteczność realizacji usług publicznych na obszarze miejsko-wiejskim, jakim jest metropolia trójmiejska i przełoży się na tworzenie kolejnych modelowych form współpracy samorządowej. Nowe, ulepszone i łatwiejsze formy realizacji usług publicznych w sposób bardziej efektywny, dostępny i skuteczny będą mogły służyć jako modelowe rozwiązania, gotowe do wdrożenia w każdym innym partnerstwie miejsko-wiejskim w Polsce. Powstanie związku metropolitalnego znajduje uzasadnienie z uwagi na rzeczywiste powiązania funkcjonalne (art. 1 ust. 5 Ustawy), w szczególności transportowe - obejmujące m.in. dojazdy do miejsca pracy, świadczenia usług lub korzystania z usług publicznych, w tym usług wyższego rzędu. Głównym celem utworzenia związku metropolitalnego jest usprawnienie procesu zaspokajania potrzeb jego mieszkańców. Związek metropolitalny - na zasadzie obowiązku ustawowego - ma wykonywać publiczne zadania obligatoryjne, wyposażone w dodatkowe źródła finansowe. W celu uelastycznienia mechanizmu współpracy Ustawa przewiduje także tzw. zadania fakultatywne. Mając na uwadze zaawansowane procesy integracji oraz dorobek w tym zakresie, zasadnym jest przekształcenie stowarzyszenia Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot w związek metropolitalny, celem lepszego wykorzystania dotychczasowych doświadczeń. Stowarzyszenie to integruje obecnie 61 jednostek samorządu terytorialnego (gmin oraz powiatów), a dodatkowo pełni funkcję związku zintegrowanych inwestycji terytorialnych. Centralnym miastem związku metropolitalnego jest miasto Gdańsk, zaś potrzeba współpracy metropolitalnej na obszarze położonym wokół Gdańska dostrzegana była od początku transformacji ustrojowej, ponieważ już wtedy procesy związane z rozwojem społeczno-gospodarczym wykraczały poza granice administracyjne gmin i powiatów. Zgodnie z art. 7 Ustawy, niezbędnym elementem wniosku o utworzenie związku metropolitalnego są uchwały opiniujące organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, które wejdą w skład związku metropolitalnego. Dlatego też podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione. Niniejsza uchwała, z uwagi na kierunkowy charakter, nie wywiera skutków finansowych po stronie budżetu miasta Gdańska.

Wnioskodawca:

Prezydent Miasta Gdańska

/-/

Aleksandra Dulcikiewicz

Opinia radcy prawnego:

BPr-0723-U-151/2026

Projekt uchwały Rady Miasta Gdańska

Uzgodniono pozytywnie: Radca prawny Cezary Chabel

Data 30.07.2026 r.

Sporządziła:

Zatwierdził:

Uzgodniono:

Skarbnik/Zastępca Skarbnika

Marzena Modzelewska

Karol Gzyl

Izabela Kuś